

EXEMPELBLAD SKULPTURER

Söder

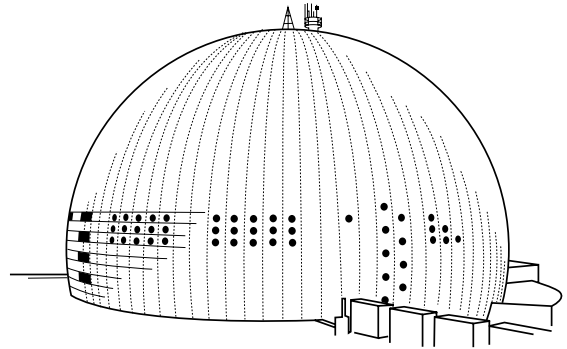
S:1 Utan titel, 1993

SID 85, SKULPTURGUIDE UMEÅ

Konstnären Sivert Lindblom använder sig ofta av olika beståndsdelar ur arkitekturen, exempelvis klotet, i sin konst. Renässanshumanisten Leon Battista Alberti levde i Italien på 1400-talets början och han skrev boken *Om byggnadskonsten*. Han menade att naturen själv strävar efter den perfekta runda formen, det kan man bland annat se på träden, på fågelbon och i stjärnorna. Därför ansåg han att arkitekterna skulle lära av naturens formspråk

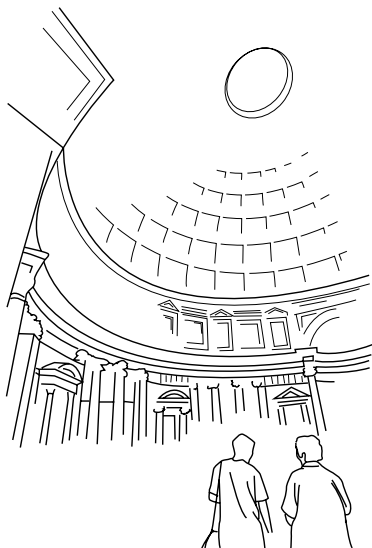
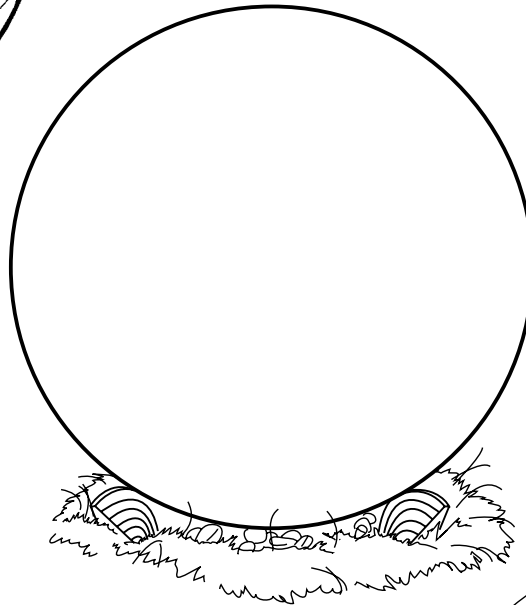

Jorden, eller **Tellus**, är den tredje planeten från solen och den enda kända planeten i universum med liv. Jorden har en naturlig satellit kallad månen eller Luna på latin. Jorden är nästan ett klot. På grund av sin rotation är den något tillplattad vid polerna.

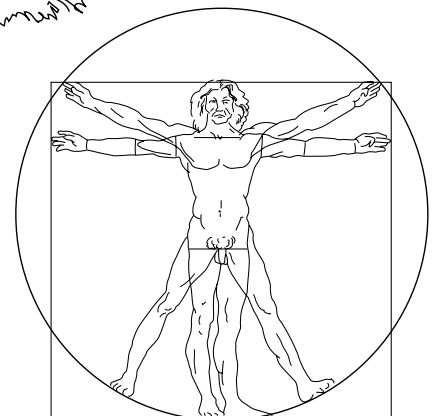
Globen

Globen är en arena i Stockholm. Den invigdes den 19 februari 1989 och är världens största sfäriska byggnad. Globen är 110 meter i diameter och 85 meter hög, och den är byggd i stål, betong och glas. I arenan hålls årligen ett stort antal såväl sport- som musikevenemang.

Pantheon, Rom

Pantheon är ett antikt rundtempel i Rom med ett halvklotformat kupoltak. Pantheon uppfördes cirka 120 e.Kr. och ersatte då en tidigare tempelbyggnad, som konsuln Marcus Vipsanius Agrippa hade låtit bygga 27 f.Kr. Det enda ljusläppet kommer från en stor cirkelformad öppning i taket. Namnet Pantheon kommer från de grekiska orden *pan* som betyder allt och *theo*'s som betyder gud. Pantheon var helgat åt de sju planetgudarna. Sedan 600-talet brukas templet som kyrka, *Santa Maria ad Martyres*.

Människan enligt Vitruvius, 1492

Leonardo da Vinci (1452 – 1519)

Bläck och blyerts på papper

34,3 x 24,5 cm

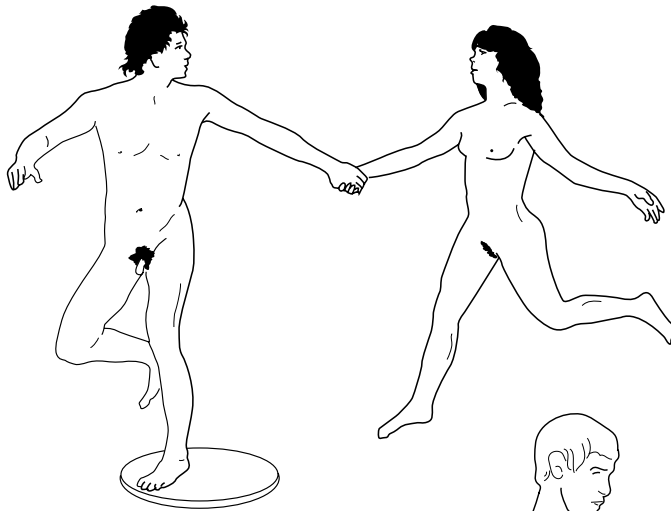
Galleria dell'Accademia, Florens

Leonardo da Vinci var både konstnär och vetenskapsman. Han levde i Italien under renässansen då konstnärer började skildra naturen, djuren och människorna i konsten. Bilden *Människan enligt Vitruvius* beskriver kroppen matematiskt så att alla mått kan innefattas i en kvadrat och en cirkel. Kroppens olika proportioner och mått bildar en harmoni och balans. Leonardo da Vinci menade att denna harmoni återfinns i naturen och i arkitekturen.

S:2 Ungdom, 1911

SID 86, SKULPTURGUIDE UMEÅ

Paret, pojken och flickan eller mannen och kvinnan, är ett vanligt motiv i konsten. Under början av 1900-talet blev den ungdomliga kroppen ett uppskattat motiv bland nordiska skulptörer. *Ungdom* som återger unga nakna gestalter, återspeglar tidens klassiska ideal och skiljer sig starkt från människoframställningarna under senare delen av 1900-talet.

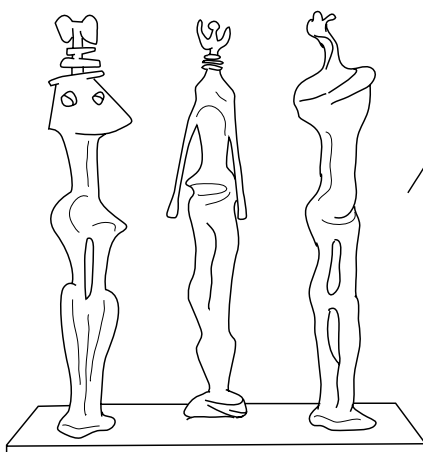
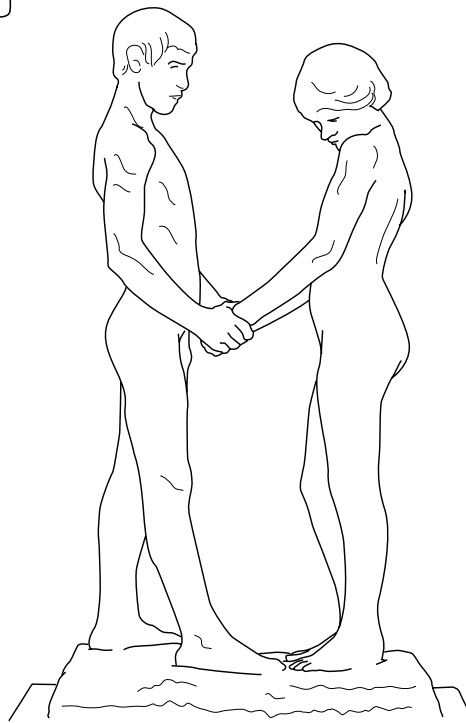
Springande man och kvinna, 1971
John de Andrea (1941-)
Polyester och fiberglas, oljefärg, hår.
1,8 m hög
Privat ägo

John de Andrea har gjort direkta avgjutningar av kroppar som är så realistiskt gjorda att de ser ut att vara levande. Detaljer som födelsemärken, rynkor, riktigt hår och smuts under naglar förstärker illusionen.

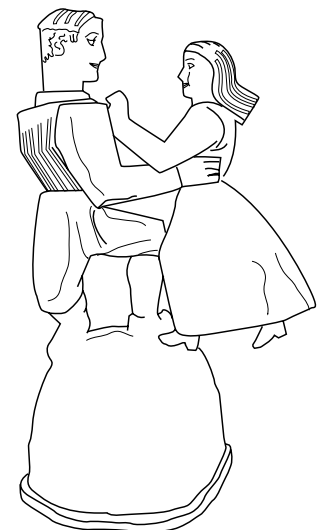
Småbrukarparet Tea och Albert Johansson, Västansjö, Nyåker, Nordmaling, 1956
Sune Jonsson (1930-)
Foto, svart-vitt

I Sune Jonssons svartvita fotografier möter vi bland annat det västerbottenska bondesamhällets människor och miljöer.

Tre stående figurer, 1953
Henry Moore (1898-1986)
Brons. Höjd ca 75 cm
Peggy Guggenheim Collection. Venedig

Kroppen var huvudmotiv i den brittiske konstnären Henry Moores produktion. Dock ej den naturalistiska kroppen, utan den som var inspirerad av bland annat surrealismen och den afrikanska skulpturen. Här är kropparna uppbyggda av böljande former och håligheter, utan ögon, läppar, fingrar eller tår.

Dansgrupp, 1959
Bror Hjorth (1894-1959)
Färgat papper på trästomme. Höjd 1,8 m
Moderna museet. Stockholm

Två grovt formade och starkt bemålade kroppar som dansar på en grönlädd kulle är ett expressionistiskt konstverk. Det är besläktat med konstnärens kanske mest kända verk, Näckens polska, som finns framför järnvägsstationen i Uppsala.

S:5 Gunnar Nordahl-statyn, 2000

SID 92, SKULPTURGUIDE UMEÅ

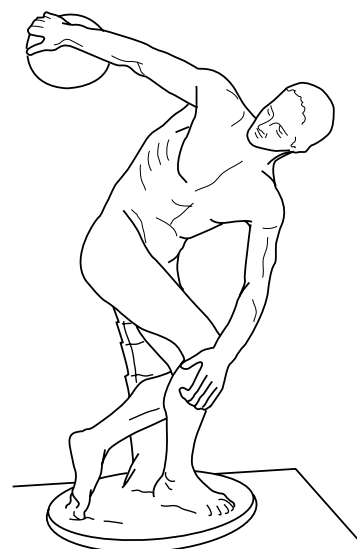
I den offentliga konsten är framstående personer inom sport, politik eller vetenskap ofta män. De är i likhet med *Gunnar Nordahl-statyn* gestaltade som individer med namn, och ofta finns förklarande texter som berättar om deras insatser. Kvinnor som står staty i våra parker och på allmänna platser är för det mesta anonyma mödrar, najader eller personifierade årstider.

Idag tar kvinnor plats på ett helt annat sätt än tidigare i det offentliga livet och deras insatser bör även återspeglas i den offentliga konsten.

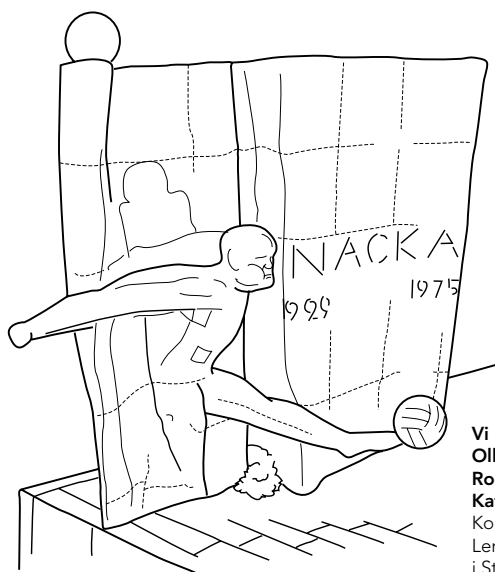

Marta Vieira da Silva

Har varit Umeå IK:s främsta anfallsspelare. Hon är utvald till världens bästa kvinnliga fotbollsspelare och ingår i det brasilianska landslaget.

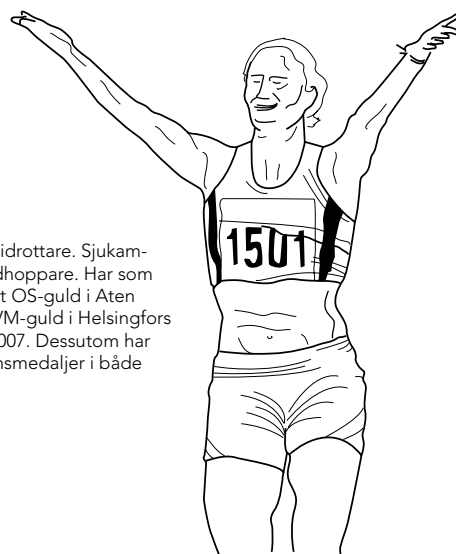
Diskuskestaren
Kopia av grekiskt original.
Ca 450 f. Kr.
Marmor, 148 cm hög.
Museo Nazionale Romano. Rom.

Vi ses vid målet, 1984 Olle Adrin (1918-1988) Rostfritt stål.

Katarina Bangata 42. Stockholm.

Konstverket hyllar den legendariske fotbollsspelaren Lennart "Nacka" Skoglund som föddes på Söder i Stockholm. Här lägger han den berömda hörnan som skruvar sig in i målet som finns längre fram. Han började sin karriär i Hammarby och blev stor stjärna i Inter (Milano), Sampdoria (Genua) och Palermo.

Carolina Klüft

Sveriges främsta kvinnliga friidrottare. Sjukampare, femkampare och längdhoppare. Har som sjukampare bland annat tagit OS-guld i Aten 2004, VM-guld i Paris 2003, VM-guld i Helsingfors 2005 och VM-guld i Osaka 2007. Dessutom har hon ett flertal guld- och bronsmedaljer i både femkamp och längdhopp.